

HONISMERETI BIBLIOGRÁFIA

Adatok Tolna megye ifjúságának biológiai fejlettségéhez és fizikai erőletéhez. Írták: *Eiben Ottó* és munkatársai. *Humánbiológia Budapestiensis*, 8. ELTE. Bp., 1990. 56 old.

Andrássy Gyula: Diplomácia és világháború. Göncöl-Primusz, Bp., –Dorog, 1990. 217 old.

Gróf Andrássy 1921-ben írt visszaemlékezésének új kiadása.

Ács Irén: Hollókő (a bevezetőt *Román András*, a képmagyarázatot *Zólyomi József* írta) Corvina, 1990. 80 + 8 old. Német és angol nyelvű összefoglalóval.

A neves fotóművésznő 87 csodaszép színes képe az UNESCO világörökség jegyzékére felvett palóc műemlékfalu négy évszakaról.

Bachmann Zoltán: Pécs, a „korsós” ókeresztény sírkamra. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 373. Bp., 1990. 16 old.

Bakony–balatoni kalendárium Szerk: *Varga Béla*. Kiadja az Eötvös Károly Megyei Könyvtár. Veszprém, 1991. 292 old.

Balázs Béla–Kövér István: Százéves az Ukk és Csáktornya közötti vasút. Kiadja a MÁV Szombathelyi Igazgatósága és a Közlekedéstudományi Egyesület Vas Megyei Területi Szervezete. Szombathely, 1990. 172 old.

Bangha Ernő: A Magyar Királyi Testőrség, 1920–1944. A szöveget gondozta *Antal László*, a történeti részt *Dombrády Loránd*, a személyi anyagokat *Szakály Sándor* rendezte sajtó alá. Európa. Bp., 1990. 407 old.

Bartók Béla: A magyar népdal. *Bartók Béla írásai*, 5. Zeneműkiadó. Bp., 1990. 368 old.

Bátky Zsigmond: Magyarország néprajza. *A Magyar Néprajzi Társaság reprint kiadványai III.* Szerk: *Hála József*. Bp., 1990. 83 old.

Az 1905-ben megjelent mű reprintje, *Gunda Béla* A magyar etnikumkutatás múltjából című tanulmányával.

Belinszky Sándorné: Szerencs utcanevei. *Magyar Névtani Dolgozatok*, 87. Szerk: *Hajdú Mihály*. Kiadja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkuató Munkaközössége. Bp., 1990. 14 old.

Bersényi Iván: Iskolai kirándulások. Hová, hogyan, mennyiért? Tanulmányi kirándulások szervezőinek kézikönyve. Typotex Kft. 1990. 191 old.

Bodnár Éva: Keszthely, Balaton Múzeum, Halápy János Emlékszoba. *Tájak, korok, múzeumok*, 385. Bp., 1990. 16 old.

Bogyirka Emil: Szociáldemokraták a pesterzsébeti városházán, 1919-1944. *Pesterzsébeti múzeumi füzetek*, 8. Kiadja a XX. Kerületi Tanács. Bp., 1990. 102 old.

Bogyiszlói képek. Szerk: *Kaczián János*. Kiadja a községi tanács és a Tolna Megyei Lapkiadó Vállalat. Bogyiszló, 1989. 230 old.

Lénárt Benjámín: Előszó, *Andrásfalvy Bertalan:* Bogyiszló, *Kaczián János:* Fejezetek Bogyiszló történetéből, *Kaczián János-Musch János:* A felszabadítás utáni évtizedek Bogyiszlón, *Horváth Emil Tibor:* A bogyiszlói református egyház története, *Kókai József:* A bogyiszlói római katolikus egyház rövid története, *Herrné Szabadi Judit:*

A Bogyiszlói Népi Együttes – egy közösség a faluközösségben, *Szójegyzék*.

Borsod vármegye katonai leírása: 1780-as évek. Szerkesztette és a kísérő tanulmányt írta: *Csorba Csaba*. Németből fordította: *Barsi János*. A mutatót készítette: *Stefán Istvánné*. *Borsod-Abaúj-Zemplén megyei levéltári füzetek*, 31. Miskolc, 1990. 120 old.

Bugár–Mészáros Károly: Szentés, műemlékek. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 388. Bp., 1990. 16 old.

Buskó András: Biatorbágy műemlékek, természeti értékek. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 383. Bp., 1990. 16 old.

Búzás Margit: Kecskemét utcanevei. *Magyar Névtani Dolgozatok*, 91. Szerk: *Hajdú Mihály*. Kiadja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkuató Munkaközössége. Bp., 1990. 31 old.

CASTRUM BENE 1989 – Várak a XIII. században – A magyar várépítés fénykora. (Szerk: *Horváth László*) Mátra Múzeum Gyöngyös, 1989. 316 old.

Feld István: A XIII. századi várak az eddigi kutatásokban, *Pálmány Béla:* A Kacsics-nemzetiség várépítő és uradalmazó törekvései a XIII–XIV. század fordulóján, *Sándorfi György:* Várak a történeti forrásokban, várak terepen (tekintettel a történeti Borsod vármegyére), *Dénes József:* A Mátra hegység Árpád-kori várai, *Vándor László:* A várépítészet kezdetei Zala megyében, *Benkő Elek:* Kelet-Erdély „korai” kővárai, *Michal Slivka:* A várépítés kezdetei Kelet-Szlovákiában, *Sik-*

lósi Gyula: A székesfehérvári korai és későbbi vár, illetve királyi palota, *Szöke Mátyás–Búzás Gyergely:* A visegrádi Alsóvár a XIII. században, *Horler Miklós:* A johanniták és a korai magyar vártípus, *Jozef Izsof:* A semptei vár kutatása, *Szabó J. József:* Régészeti ásatások a gyöngyösmátrafüredi Benezárdiban 1982–89, *Juan Cabello:* Régészeti feltárások Sztrahora várában, *Bodnár Katalin–Juan Cabello:* A Zagyvafői vár, *László Csaba:* A hédervári vár, *Miklós Zsuzsa:* Ipolydamásd – Zuvár, *Gábor Judit:* A két szandai vár, *Kiss Gábor – Tóth Endre:* Sorkifalud – Zalak Árpád-kori vára, *Dénes József:* Árpád-kori vár Gőr-Kápolnádombon, *Simon Zoltán:* A mátraszölösi „Kisvár”, *Vörös István:* Mátraszölösi Kisvár XIII. századi állatsontmaradványai, *Pavel Kourřil – Zdeňek Meřinský – Miroslav Páček:* A XIII. század morva és sziléziai várépítészete közép-európai összefüggésekben, *Tomás Durdik:* Magánvárak a XIII. század cseh várépítészetében, *Petr Chotebor:* Adalékok a XIII. század cseh erődített földesúri székelyek építészeti formájához, *Mattbias Untermann:* XIII. századi várépítészeti Dél-nyugat-Németországban, Elzász és Északnyugat Svájc területén a legújabb régészeti kutatások alapján, *Kubinyi András:* Árpád-kori váraink kérdése, Irodalomjegyzék.

Cifra János meséi. Gyűjtötte, bevezette és jegyzetekkel ellátta: *Nagy Olga. Új Magyar Népköltési Gyűjtemény, 24.* Akadémiai. Bp., 1991. 440 old.

A cigány származású mesemondó történeteiből magyar, cigány és néhol román archaikus, mitikus világkép tárul fel egy erős református öntudattal rendelkező, falusi magyar mesteremberré vált mesemondó előadásában.

Collectanea Tiburtiana. Tanulmányok Klanczay Tibor tiszteletére. Szerk: *Galavics Géza, Herner János, Keserű Bálint.* Adattár a XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez, 10. JATE. Szeged, 1990. 468 old.

Herner János: A tudás könyve, *Holl Béla:* Novum genus melodiae, *Koczizky Éva:* A csillaghit Janus költészetében, *Keveházi Katalin* és munkatársai: A Csongrád Megyei Levéltár ferences kódexe, *Karner Károly:* Ritka könyvek és nyomtatványok a soproni könyvtárakban, *Pajorin Klára:* Egy ismeretlen hungaricum, *Fehér Mátyás:* Mátyás király budai egyeteme Kassán, *Vizkelety András:* Nádasdi Bálint omnárium és beszéde a fejedelmi tisztról, *Szabó Géza:* Sztárai Mihály ismeretlen énekének töredéke? *Botta István:* Huszár Gál reformátor (1512?–1575) háromszoros exkommunikációja, *Szelestei N. László:* Albertus Cruciger löcsei pap levele Paul Eberhez Wittenbergbe (1563), *Heckenast Gusztáv:* János Zsigmond végrendelete (1567), *Szczuki, Lech:* Fragmenta Haeretica, *Pirmát Antal:* Néhány adalék Johann Sommer és Melius Péter műveinek bibliográfiájához, *Szabó György:* Gyulai Pál és Marcello Squarzialupi, *Máté Györgyi:* A Szentírás apológiája a szombatások régi könyvében, *Ritókne Szalay Agnes:* Zsámboki János levelei Batthyány Boldizsárhoz, *Szabó András:* A magyar késő humanizmus története, *Jankovics Jó-*

zsef: Zay Péter orvoságos könyvecskéje, *Csonka Ferenc:* Joannes Bocatius kiadatlan versei, *Balázs Mihály:* Ecsedi Báthory István levele Báthory Andrásához, *Szabó András:* Monai János levele Ecsedi Báthory Istvánhoz, *Herner János:* Szenci Molnár Albert levele Georg Remhez, *Vásárhelyi Judit:* Néhány adat Szenci Molnár Albert munkásságához, *Ludányi Mária:* Könyvtárrendezés Thurzó György nádor udvarában 1611-ben, *Erdei Klára:* Hungarikák a XVII. századi gottorfi és preetzi könyvtárakban, *Snopek Jerzy:* Bethlen Gábor a lengyel kéziratokban, *Mátyás Pál:* Adatok Tatrosy György krónikáiról és Coronaeus Vaska Lőrincről, *Otvös Péter:* Gyászvers Poppele Éva haláláról, *Hubert Ildikó:* Zrínyi Miklóssal kapcsolatos vélemények az esztergomi Batthyány-gyűjteményben, *Gömörö György:* Két levél a XVII. századból: Tolnai D. János levelezéséből, *Petneki Áron:* Hídetlen Jezabel vagy dicsőséges Judit?: Báthory Zsófia apológiája (1674), *Szörényi László:* Magyarország, az összes istenek lakóhelye: Schendl Frigyes kispapja, *Németh S. Katalin:* Détései Sámuel emlékkönyve, *Hajnóczy Gábor:* Vitruvius De architectura című műve a budapesti Egyetemi Könyvtár Cod. Lat. 32. sz. kéziratában, *Takács Marianna, H.:* Jacopo del Sellaio Eszter királyné történetét ábrázoló tábláról, *Prokopp Mária:* Újabb kutatások Vitéz János esztergomi érsek stúdiójához, *Galavics Géza:* Személyiség és reneszánsz portré, *Mikó Árpád:* Ianua mortis: Nicassius Ellebodus (1535–1577) síremléke, *Búzási Enikő:* Zrínyi és a késő reneszánsz vitézi allegória, *Szabó Péter:* Bethlen Gábor lakodalmára ciznalt keszsegek, *Koppány Tibor:* Gótizáló tendenciák a magyarországi késő reneszánsz építészetben.

Czeglédi Imre: Békéscsaba, Munkácsy Emlékszoba. *Tajak, korok, múzeumok kiskönyvtára, 382.* Bp., 1990. 16 old.

Császi Irén–Héthy Zoltán: Orbán Balázs, 1829–1890. Válogatott bibliográfia. Kiadja a Bihari Múzeum és a városi könyvtár. Berettyóújfalu, 1990. 28 old.

Csendes Béla–Balogh Géza: A gyászmagyar. Kulcsár Antal 46 évi hadifogsága a Szovjetunióban. Új Idő, 1990. 120 old.

Csorba Csaba: A tatárjárás. *Hadtörténelem fiataloknak.* Zrínyi. Bp., 1991. 80 old.

Debrecen város magisztrátusának jegyzőkönyvei 1572. Az eredeti, latin nyelvű szöveget fordította és sajtó alá rendezte: *Balogh István.* Szerk: *Rácz István.* *Hajdú-Bihar Megyei Levéltár Forráskiadványai, 21.* Sorozatszerkesztő: *Gazdag István.* Debrecen, 1990. 103 old.

Dercsényi Balázs–Koppány Tibor–Hegyi Gábor: Magyar kastélyok. Officina Nova. Bp., 1991. 160 old.

Mintegy ötven helyreállított vagy épségben maradt kastély színes fotója, valamint fekete-fehér archív képe.

Domokos Péter: Szkítiától Lappóniáig. A nyelvrokonság és az őstörténet kérdéskörének visszhangja irodalmunkban. Akadémiai. 1990. 233 old.

Diczházy Mariann: Tiszabercel, szivattyútelep. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 375. Bp., 1990. 16 old.

Dóka Klára: Protestáns egyházi levéltárak térképeinek katalógusa 1. Zsinati, Dunamelléki, Dunántúli Református Egyházkerületi Levéltárak térképei. Magyarországi Egyházi Levéltárak Térképei II. UMKL MO Budapest, 1989. 218 old.

Dóka Klára: Protestáns egyházi levéltárak térképeinek katalógusa 2. Tiszáninneni, Tiszántúli Református Egyházkerületi Levéltárak és az evangélikus levéltárak térképei. Magyarországi Egyházi Levéltárak Térképei III. UMKL MO Budapest, 1989. 189 old.

Edöcsény András: Az őrsvezető. *Cserkészvezetők kiskönyvtára*, 1. Márton Áron Kiadó. Bp., 1990. 108 old.

Emlékkönyv a Vizsolyi Biblia megjelenésének 400. évfordulójára. *Barcza József.* Kiadja a Ref. Zsinati Iroda. Bp., 1990. 233 old.

Erdélyi és hódoltsági jezsuita missziók. Sajtó alá rendezte *Balázs Mihály* és munkatársai. *Adattár a XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez*, 36/1. JATE Szeged. 1990. 255 old.

Esterházy Lujza: Szívek az ár ellen. Püski. Bp., 1990. 240 old.

Az 1947-es párizsi békeszerződés nyomán készült emlékirat a magyar–szlovák viszonyról. A szerző, Esterházy János szlovákiai magyar politikus nővére és társa a magyar kisebbségért folytatott küzdelemben.

Ezernyolcszáznegyvennyolc. Az 1848/49-iki magyar szabadságharc története képekben. Szerk: *Jókai Mór, Bródy Sándor, Rákosi Viktor.* Kossuth. Reprint, 1991. 500 old.

Évszázadokon át, 3. Tolna megye történetének olvasókönyve. A fejezet bevezetőket írta, a dokumentumokat válogatta és a kötetet szerkesztette *K. Balog János.* Kiadja a Megyei Levéltár. Szekszárd, 1990. 630 old.

Faggyas István: A keleméri mohosok. Ethnica, Debrecen, 1991. 77 old.

Növényföldrajz, történelem és néphagyomány.

Farkas Attila: Budapest, Szent István Bazilika, Szent Jobb-kápolna és kincstár. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 384. Bp., 1990. 16 old.

Fazekas Tiborc: Székelykeve (Skorenovac) keresztnevei 1892–1980. *Magyar Személynévi Adattárak*, 93. Szerk: *Hajdú Mihály.* Kiadja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névutató Munkaközössége. Bp., 1990. 35 old.

Fehér könyv. Marosvásárhely, 1990. március 19–20. Püski. Bp., 1991. 160 old.

Marosi Barna, Sütő András, Káli István, Oltyán László, Tófalvi Zoltán, Nemess László, Nagy Miklós Kund írásai.

Fehérvári István: Börtönvilág Magyarországon, 1945–1956. Kiadja a Magyar Politikai Foglyok Szövetsége, 1990. 230 old.

Földi István: Népfőiskolák Nógrád vármegyében. *Nógrádi közművelődési füzetek*, 3. Kiadja a Megyei Művelődési Központ. Salgótarján, 1990. 98 old.

Füle Bernadett: Ragadványnevek szociometriai vizsgálata egy ceglédi általános iskolában. *Magyar Névtani Dolgozatok*, 88. Szerk: *Hajdú Mihály.* Kiadja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névutató Munkaközössége. Bp., 1990. 35 old.

Fülöp László: A Somogy megyei Vízmente (Kaposmente) személynevei, 1722–1900. *Magyar Névtani Dolgozatok*, 86. Szerk: *Hajdú Mihály.* Kiadja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névutató Munkaközössége Bp., 1990. 600 old.

Füzes Miklós: Modern rabszolgaság: Malenkij robot. Magyar állampolgárok a Szovjetunió munkatáboráiban, 1945–1949. Formatív cop. Bp., 1990. 360 old.

Gergely András: A magyarság története. *A magyarságtudomány kézikönyve.* Akadémiai. Bp., 1991. 202 old.

Gergely Jenő: Az 1950-es egyezmény és a szerzetesrendek felszámolása Magyarországon. Dokumentumok. Vigilia. Bp., 1990. 375 old.

Gerold László: Száz év színház. Dráma és színjátszás Szabadkán a XIX. században, 1816–1918. Fórum. Újvidék, 1990. 309 old.

Giay Frigyes: Ajka. Fotó: *Mészáros József.* *Hild-érmes városok.* ÉTK. Bp., 1990. 95 old.

Gócsáné Móra Csilla: Tápíószele, Blaskovich Múzeum. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 386. Bp., 1990. 16 old.

Göcsei János–Winkler Gábor: Zsira, kastély. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 374. Bp., 1990. 16 old.

Gudenus János József: A magyarországi főnemesség XX. századi geneológiája I. A–J. Natura coop. Bp., 622 old.

Gyarmathy Zsigmond: A dzsentri főszolgabíró I–II. Szabolcs-Szatmár Megyei Levéltár Közleményei. Nyíregyháza. 1990. 375 és 371 old.

Olchváry Pál gávai főszolgabíró naplója, 1922–1938.

Hajdú-Bihar Megyei Levéltár Évkönyve XVII. Szerk.: Gazdag István. Debrecen, 1990. 211 old.

Balogh István: Nemesek Debrecenben a XV–XVI. században, **Szűcs Ernő:** A Simonffy család és Debrecen, **Orvos Erzsébet:** Adalékok a latin nyelv debreceni kollégiumbeli oktatásához (1853–1914), **Fodor Péter:** Az Országos Földművelő Párt és lapja a Föld Népe, **Mazsu János:** Egy debreceni bérpalota és lakói a századelőn, **Ujlaky Zoltán:** Adatok Hajdú vármegye törvényhatósági bizottságának tevékenységéhez, 1920–1924., **Gazdag István:** Fejezetek a Magyar Kulturális Egyesületek Szövetsége történetéből 1933–1937, **Major Zoltán László:** Debrecen város szociálpolitikája az 1945–1950 közötti időszakban, **Mervó Zoltánné:** Adalékok a debreceni tanítóképzés történetéhez 1949–1959, **Sipos Sándor:** A debreceni anyakönyvek, **Zoltai Lajos:** A régi Debrecen vallásos buzgótsága és áldozatkészsége (Közli: **Radics Kálmán**), **Gazdag István:** Debrecen város történeti kronológiája 1881–1900., **Bényei Miklós:** Hajdú-Bihar megye helytörténeti irodalma 1989.

Haraszti Mihály: Útitárs Komárom-Esztergom megyei kirándulásokhoz. Kiadja a Közművelődési Háza. Tatabánya, 1990. 143 old.

Havasy György: A magyar katolikusok szenvedései, 1944–1989. Bp., 1990. 443 old.

Dokumentumok, levelek, újságkivágatok, szóbeli közlések, amelyek a magyar katolikus papság és más egyházi személyek üldöztetéseit az 1944 és 1989 közötti időből.

Heckenast Gusztáv: A magyarországi vaskohászat a feudalizmus korában. Akadémia. Bp., 1991. 380 old.

Herényi István: Az alsóóri nemesi közbirtokosság geneológiája (1867). *Magyar Személynévi Adattárak*, 94. Szerk.: **Hajdú Mihály**. Kiadja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névutató Munkaközössége. Bp., 1990. 102 old.

Hoppál Mihály: Tulipán és szív. Szerelmi jelképek a magyar népművészetben. Fotó: **Kútvolgyi Mihály**. Csokonai. Debrecen, 1990. 96 old.

Horváthné Gréci Mária: Nagyatád, látnivalók. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 389. Bp., 1990. 16 old.

Hulesch Ernő: Győri nagypéntek, 1945. A koronatanú így látta. Gordiusz. Győr, 1990. 63 old.

Cseh Sándor egykori püspöki titkár visszaemlékezései alapján.

Huszonöt éves a Békési Zeneiskola. Szerk.: **F. Pálffy Zsuzsa**. Békés, 1990. 61 old.

Jankus Gyula: Kéméendi (Kamenin) tájszavak. Szerk.: **Hajdú Mihály**. Kiadja az ELTE Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke és az MTA Nyelvtudományi Intézete. Bp., 1990. 42 old.

Ismét tüzek a végeken, 1956, 1–2. A soproni egyetem krónikája dokumentumok tükrében. Összeállította: **Hiller István**. Kiadja az Erdészeti és Faipari Egyetem Központi Könyvtára. Sopron, 1990. 304 és 125 old.

Jászi Oszkár: Válogatott levelek. Összeállította és jegyzetekkel ellátta **Litván György** és **Varga F. János**. Magvető. Bp. 1990. 624 old.

Juhász Antal: A szegedi táj tanyái. A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve, 1982/83. 2. Szeged, 1989. 270 old.

Bevezetés, A tanyák és más külterületi lakott helyek településnéprajza: Települési viszonyok a XVIII. sz. elején, Szállások és tanyák Szeged határában (XVI–XVII. századi szállások, A szegedi határ övezetei, a határhasználat rendje, a szállás kialakulás föltételei, Szállások és tanyák a kaszálóövezetben a XIX. sz. közepéig, Terminológiai kérdések és településrajzi összefüggések, A tanyásodás kiterjedése az 1830–1840-es években, A szőlőhegyek és a tanyafejlődés, Kertészségek, szántóföldi tanyák, A közlegelők felosztása és a tanyásodás, A tanyák népessége 1850 és 1900 között, A tanyarendszer kiteljesedése, XX. századi városi földbirtokok, Tanyai iskolák, Tanyai kapitányságok, közigazgatási központok, A tanyaközségek önállósodása 1950-ben), Szállások és tanyák Dorozsma határában (Tanyaközpontok), Kistelek és tanyái, Tápé és tanyái, A homokpuszták: Ötömös, Mérges, Pusztaszter benépesedése, Az uradalmi birtok településtörténete (Dohánykertészségek, Algyői szállások, Majorok, Baks települése, Haszonbères földön települt tanyák, Sándorfalva telepítése és tanyái), *A tanyai település formai sajátosságai:* A tanyai településforma változatai, Tanyai telekredezés, *Összegzés, Irodalom, Adattár.*

Katona Béla: A Nyíregyházi Dohányfermentáló Vállalat centenáriumi könyve, 1890–1990. Kiadja a Nyíregyházi Dohányfermentáló Vállalat. Nyíregyháza, 1990. 119 old.

Kárász József: Székkutas bibliográfiája és repertórium, 1951–1980. Kiadja: a Németh László Városi Könyvtár. Hódmezővásárhely, 1990. 100 old.

Kárpáti László: Miskolc, Magyar Orthodox Egyházi Múzeum. *Tájak, korok, múzeumok*, 380. Bp. 1990. 16 old.

Kerekes Imre: Népfőiskolák Baranyában, 1924–1947. Kiadja a Baranya Megyei Könyvtár. Pécs, 1990. 111 old.

Király Lajos: Nyelvjárási jelenséghatárok a Dél-Dunántúlon. *Magyar Nyelvtudományi Társaság kiadványai*, 186. Bp. 1990. 111 old.

Kirner A. Bertalan: Kornya Mihály krónikája. Néprajzi és egyháztörténeti emlékek. Fortin L. Bp. 1990. 208 old.

Kornya Mihály baptista úttörő, parasztpostol krónikája.

Kiss Jenő: A magyar nyelv. *A magyarságtudomány kézikönyve.* Akadémiai. Bp. 1991. 94 old.

Kocsis Károly–Kocsisné Hodosi Eszter: Magyarok a határainkon túl – a Kárpát-medencében. Tankönyvkiadó. Bp. 1991. 180 old.

A könyv elsősorban azoknak a pedagógusoknak kíván segítséget nyújtani, akik vállalkoznak rá, hogy a földrajzi tananyag keretében megismeretik a tanulókkal a határainkon kívül élő magyarok történelmére és elhelyezkedésére vonatkozó legfontosabb tudnivalókat, amik a jelenlegi tankönyvekből mindezekig hiányoznak. A könyv bemutatja a szlovákiai, a kárpátaljai, az erdélyi, a vajdasági, a horvátországi, a Mura-vidéki és az ővidéki magyarság természeti környezetét, a körükben az elmúlt században lejátszódott etnikai folyamatokat, valamint jelenlegi településterületeket. A szerzők foglalkoznak a határainkon kívül élő magyarsággal kapcsolatos ismereteknek a földrajz keretében való oktatásának lehetőségeivel, majd túra útvonalakat vázolnak fel, amelyek az érintett térségek bejárásához nyújtanak segítséget. A könyvet a magyar szempontból fontos földrajzi nevek és idegen nyelvű megfelelőik listája és irodalomjegyzék egészíti ki.

A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei, 1289–1556. Kivonatokban közzéteszi és a bevezető tanulmányt írta *Jakó Zsigmond.* Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok, 17.

A kolozsvári magyar egyetem 1945-ben. A Bolyai Egyetem szervezésének válogatott dokumentumai. Gyűjtötte és szerkesztette: *Barabás Béla* és *Joó Rudolf.* Előszó: *Csögör Lajos.* Bevezető tanulmány és utószó: *Joó Rudolf.* A magyarságkutatás könyvtára, 3. Bp. 1990. 174 old.

Kossuth kormánybiztos Csány László, 1790–1849. Szerk: *Molnár András.* Zalai Gyűjtemény, 30. Megyei Levéltár. Zalaegerszeg, 1990. 315 old.

Molnár András: Csány László a zalai reform ellenzék élén, *Szöcs Sebestyén:* Csány László kormánybiztosi tevékenysége 1848 áprilisától szeptember végéig, *Hermann Róbert:* Csány László, mint a feldunai hadtest kormánybiztos (1848. szeptember 29–1849. január 18.), *Katona Tamás:* Csány László erdélyi fő kormánybiztos (1849. január–május), *Varsányi Péter István:* A Szemere-kormány közmunka- és közlekedésügyi minisztere (1849. május–augusztus), *Molnár András:* Csány utolsó levelei, *Béres Katalin* és mások: Csány László kultusza Zala megyében.

Kósa László: Hungarológia–Magyarságtudomány–Országismeret. *A magyarságtudomány kézikönyve.* Akadémiai. Bp. 1991. 76 old.

Kósa László–Szemerkényi Ágnes: Néprajz és folklór. *A magyarságtudomány kézikönyve.* Akadémiai. Bp. 1991. 78 old.

A körmendi Batthyány-levéltár reformációra vonatkozó levelei. *Iványi Béla* gyűjtése. Előszó: *Mályus Elemér.* Sajtó alá rendezte: *Szilasi László.* Munkatársak: *Beke Éva, Molnár Klára.* Adattár a XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmak történetéhez, 29/1. JATE. Szeged, 1990. 345 old.

Közeghy Péter: Irodalom és művészetek a kezdetektől a XVIII. század elejéig. *A magyarságtudomány kézikönyve.* Akadémiai. Bp. 1991. 192 old.

Kürthy László: Kárpátok gyöngye, Tátraháza. Szerzői kiadás. (h. n.) 1988. 16 old.

Lengyel András: Törésvonalak. Tanulmányok az 1919 utáni negyedszázad művelődéstörténetéhez. Tekintet Alapítvány kiadása. Bp. 1990. 199 old.

LIMES: Komárom-Esztergom Megyei Tudományos Szemle, 1990/2. Tatabánya, 1990. 142 old.

Kókay György: A Mindenes Gyűjtemény és a korabeli magyar sajtó, *Taplczainé Sáray Szabó Éva:* A Mindenes Gyűjtemény megjelenésének körülményei és jellege, *Egressy Érna:* A komáromi Mindenes Gyűjtemény nyelvhasználata, *Márkus Mihály:* Péczeli József (1750–1792) teológiai nézetei, *Komlósi József:* Irodalmi és tudományos folyóiratok Székesfehérváron, *Hegedűs Éva:* Élclapok Székesfehérváron a századfordulón, *Hudi József:* A Veszprém megyei sajtó kezdetei 1788–1847, *Szigligeti Ildikó:* Veszprém megye sajtója a XIX. sz. második felében, *Tóth Dezső:* Kísérletek eredmény nélkül (Irodalmi lapkezdeményezések Veszprém megyében), *Pifkó Péter:* Színházi élet Esztergomban a sajtó tükrében 1867–1918, *Bárdos István:* Újságok a Horthy-korszakbeli Esztergomban, *Vekerdi László:* Az Új Forrás 2 x 10 esztendeje.

Lipcey Ildikó: Erdélyi autonómiák. Történelmi tanulmányok. Szerzői kiadás. Bp. 1990. 80 old.

Kossuth Lajos Dunai confoederation projectuma; Dunai együttműködési tervek Trianon után, Székely kulturális autonómia 1927–1934 (Erdélyi polgári koncepciók), A nemzeti-kulturális autonómiától az autonóm Erdélyig; Romániai Szociáldemokrata Párt és a nemzeti kérdések: 1921–1946, Románia 1944–1947: Hiú remények az autonómiáról és a föderációról, A Magyar Autonom Tartomány: 1953–1968.

Magyarpolány, műemlékek. Írta: *Aporfi István* és munkatársai. Szerk: *Dercsényi Balázs:* *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára, 381.* Bp. 1990. 16 old.

A magyarság esélyei. Püski. Bp. 1991. 400 old.

Az 1987. szeptember 27-i lakitelki tanácskozási jegyzőkönyve.

Márkus Zoltánné: Szatmárcseke, műemlék. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára, 377.* Bp. 1980. 16 old.

Mátyás király, 1458–1490. Szerk: *Barta Gábor.* Akadémiai Kiadó. Bp. 1990. 228 old.

Kulcsár Péter: A Corvinus-legenda, *Fügedi Erik:* Mátyás király jövedelme 1475-ben, *Kubinyi András:* A kincstári személyzet a XV. század második felében, *Ráosz Gyula:* Mátyás zsoldossegítségéről, *Nehring Karl:* Mátyás külpolitikája, *Teke Zsuzsa:* A dekrétum fogalma és társadalmi szerepe Mátyás korában, *Feuerné Tóth Rózsa:* Humanista hatás Mátyás építkezéseiben, *Jászay Magda:* Milyen volt Mátyás király? *Kubinyi András:* A királyi tanács az 1490. évi interregnum idején, *Mályus Elemér:* Az 1498. évi XII. törvénycikk.

Migráció és település a Duna-Tisza közén. Szerk: *Juhász Antal.* Szeged, 1990. 146 old.

Juhász Antal: Előszó, *Sztrinkó István:* Kiskunmajsza népének külső kapcsolatai a XVIII. sz.-ban, *Kőhegyi Mihály:* Jelentés a Bácsi Kamarai Kerületbe telepített németek létszámáról 1786-ban, *Szabó László:* Jászsági kirajzások és a jász puszták benépesedése a XIX. században, *Gyetvai Péter:* Migrációkutatás és az egyházi anyakönyvek, *Fodor Ferenc:* Pálospuszta benépesedése, *Bárkányi Ildikó:* Pálmonostora benépesülése történeti adatok és húsz év (1846–1866) házassági anyakönyvi bejegyzései alapján, *Szűcs Judit:* Pálmonostora betelepülése, *Sz. Körösi Ilona:* Jakabszállás lakóinak származása az anyakönyvek alapján, *Juhász Antal:* Az elvándorlás és a meglepedés motivációi a táj települési folyamataiban, *Bárh János:* A választói névjegyzék, mint a népesedéstörténet forrása, *Balogh István:* Felső-Tisza vidéki szökőtt jobbágycok kerestetése (1712–1720), *Kávássy Sándor:* A régi Szatmár táji tagolódása, *Bagi Gábor:* A jászokszármazás bácskai kitelepüléséről – 1786., *Gulyás Katalin:* A kunhegyesiek 1785. évi elvándorlásáról.

Millenniumi iskolatörténeti kiállítás. Kiadja az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, Bp., 1990. 83 old.

Benda Kálmán: Ezeréves a magyarországi iskola, *Horváth Márton:* Az ezeréves magyar iskoláztatás, *Kelemen Elemér:* A magyar iskola millenniumi rendezvényei, *Mészáros István:* Ezeréves a magyar iskola, *Jáki László:* Tanügyi kiállítások a századfordulón.

Milyen nemzeti kisebbségek élnek Romániában? RMDSZ-füzetek, 5. Kiadja a Romániai Magyar Demokrata Szövetség. (h. n.) 1990. 64 old.

Nemzetiség, nemzeti kisebbség, etnikum, Kiindulási adatok (*Kovács Nemere*), A romániai magyar kisebbség, Német nemzeti kisebbség, A zsidó nemzeti kisebbség, Ukránok, rutének, huculok Romániában, Szerb, horvát és szlovén kisebbség, Szlovákok és csehek Románia területén, Az orosz nemzeti kisebbség, Bolgárok Románia területén, A török nemzeti kisebbség, A tatár nemzeti kisebbség, A cigány etnikai csoport, Más, Romániában élő nemzetiségek.

Miskolc város tanácsulási jegyzőkönyve, 1569–1600. Szerk.: *Csorba Csaba.* Közreadja: *Tóth*

Péter. Miskolc város történetének dokumentumai, I. Kiadja a Herman Ottó Múzeum. Miskolc, 1990. 144, 87 old.

Molnár János: A bácsbokodi iskola története. Kiadja a Nagyközségi Tanács. Bácsbokod, 1990. 117 old.

Morvai Imréné: Budapest, Magyar Elektrotechnikai Múzeum. *Tájak, korok, múzeumok kis-könyvtára*, 376. Bp., 1990. 16 old.

Mucsi András: Gótikus és reneszánsz táblaképek az Esztergomi Keresztény Múzeumban: XIII–XVI. század. Fotó: *Mudrák Attila.* Kiadja a múzeum. Esztergom, 1990. 64 old.

Murányi Gábor: Napról napra, lapról lapra: 1956 a Magyar Nemzetben. Sajtótörténeti krónika. Héttorony. Bp., 1990. 96 old.

Nagy Ferenc: Küzdelem a vasfüggöny mögött, 1–2. Jegyzetek: *Vida István.* Szerk.: *Antall László. Extra Hungariam.* Európa-História. Bp., 1990. 454 és 272 old.

Németh Dezső, Zombori: Doktorok cellája. A szegedi Csillagbörtön rácsai mögött 1948–1950-ben. Szerzői kiadás. Szeged, 1990. 66 old.

Szemelvények zombori Németh Dezső a Fügetlen Kisgazda Földmunkás és Polgári Párt (1945–1948) Nagyszeged megyei szervezetének szervező és adm. igazgatójának Amerikában 1956-tól kiadott írásaiából.

Népszokások, néphit, népi vallásosság. *Magyar néprajz, VII. Folklor 3.* Főszerkesztő: *Dömötör Tekla,* szerkesztette: *Hoppál Mihály.* Akadémia. Bp., 1991. 868 old.

Népzene, néptánc, népi játék. *Magyar néprajz VI. Folklor 2.* Főszerkesztő: *Dömötör Tekla,* szerkesztette: *Hoppál Mihály.* Akadémiai. 1990. 708 old.

Nógrádi Történeti Évkönyv 1989 – Belitzky János emlékének tiszteletére. A Nógrád Megyei Múzeumok Évkönyvének 1989/XV-ös különszáma. (Szerk.: *Bagyinszky Istvánné – Szvircek Ferenc*) Salgótarján, 1989. 400 old.

Czipóné Angyal Erzsébet: Belitzky János műveinek bibliográfiája, *Belitzky János:* Az 567/568. évi avar honfoglalók hely-, személy- és egyéb névhagyományainak kérdése, *Havassy Péter:* Hont és Nógrád vármegye nádori közigyelései a XIV. XV. században, *Pálmány Béla:* Adatok a szécsényi Forgách kastély történetéhez (1333–1765), *Hausel Sándor:* Orvosok a XVIII. századi Nógrád megyében, *Telek Béla:* Adalékok a Nógrád megyei zsidóság történetéhez 1725–1848, *Horváth István:* Nógrád megye követudasításai az 1825-i országgyűlésen, *Petrikné Vámos Ida:* Ballasagyarmat mezőváros tanácsa és tisztikara a reformkorban, *Gajáry István:* A budai gyárpar a reformkorban. Gyárnokok a város társadalmában, *Szvircek Ferenc:* Elfelejtett üvegutak, *Zólyomi*

József: Szende hely társadalma a XIX. század közepétől a II. világháborúig, *Kosján László:* Losonc és Balassagyarmat vitája 1890-ben a vármegyei székhelyének áthelyezése kérdésében I. rész, *Kovács Anna:* A bojtorjáni Mimosa, *Praznovszky Mihály:* Egy kisvárosi értelmiségi életmódja és tárgyi világa a századfordulón, *Balogh Zoltán:* Adatok Salgótarján r. t. város kereskedelmének történetéhez, *Valecsik Árpád:* Adalékok a Nógrád megyei automobilizmus történetéhez, *Bozó Gyula:* Tizen, *Szomszéd András:* Az alsófokú népoktatás története Kisterenyén az első népoktatási törvénytől az általános iskola megalakulásáig (1886–1946), *Leblancné Kelemen Mária:* Adalékok a felszabadulás utáni iskolán kívüli nevelés, népművelés, szabad művelődés Nógrád-Hont vármegyei alakulásáról (1946–1950), *Földi István:* A „Teresei Leányneptőiskola” története (1945–1946), *Lengyel Ágnes:* Fejezet egy Nógrád megyei falu (Terény) vallási néprajzából, *Limbacher Gábor:* Búcsújáróhely a Szentpéter-hegyen, *Hir János:* Felső miocén aprópringeres leletek az egyházszerveleti homokbányából.

Nyakas Miklós: Nánási Oláh Mihály élete és munkássága, 1760–1838. Kiadja a Nánási Oláh Mihály Általános Iskola. Hajdúnánás, 1990. 9 old.

Nyelvvédelem–honvédelem. Tanulmányok a katonák nyelvről. Szerk.: *Grétsy László:* Zrínyi. Bp., 1990. 69 old.

Deme László: Beszéd- és érintkezés-kultúránk napjainkban, *Sebestyén Árpád:* A katonai nyelv a nyelvrétegek sorában, *Bachát László:* Hogyan beszélnek a sorkatonák, *Seregy Lajos:* A katonaság körében végzett eddigi nyelvművelés tapasztalatai, *Nyirkos István:* A magyar és a finn katonai csoportnyelvről, *Bugán Antal:* A beszédkapcsolatok lélektani vonatkozásai, *Wacha Imre:* A magatartás, a gondolkodás és a beszéd összefüggéseiről, *Nagy János:* A család és a munkahely szerepe a beszédnevelésben, *Szabó László, Zsuzsanna:* Egy nyelvi munkacsoport feladatairól.

Nyéki Károly: A Mátészalkai Tűzoltóság 100 éve, 1890–1990. Kiadja a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Tűzvédelmi Propaganda Alapítvány. Mátészalka, Nyíregyháza, 1990. 33 old.

Paládi-Kovács Attila: Néprajzi kutatás Magyarországon az 1970–1980-as években. Felmérések, vélemények, dokumentumok. MTA Néprajzi Kutató Intézete. Bp., 1990. 270 old.

Palotai Krónika. A csanádpalotai Kelemen László Művelődési Ház Honismereti Körének Lapja. 1991. március. 15 old.

Nagyfalusi Ilona: Neves palotai emberek, *Pánczél Józsefné:* Áru- és terménycsere módjai községeinkben, *Rácz Sándor:* Csiga (elpusztult Marosmenti falu) múltjára emlékezve, *Komolyi Pál:* Az 1945. évi drágaságról, *Uő:* Palotai közmunkások, *Uő:* Régi jóvendölések, *Mari Imréné:* Erdélyi tájszólások, népszokások, *Nagyfalusi Ilona:* A száj betegségei és gyógyításuk, *Nemeti Bálintné:* Mesék Csanádpalotáról, *Pánczél Józsefné–Mari Imréné:* Jelenünk krónikája.

A polgárosodás útján. Tanulmányok Magyarországi társadalmának átrétegződéséhez a polgári átalakulás korában. Szerk.: *Szabab György.* Tankönyvkiadó. Bp., 1990. 501 old.

Vörös Károly: A kései feudális nemesi összeírás vizsgálatának tanulságai, *Rácz István:* Városlakó nemesek az Alföldön 1541–1848 között, *Orosz István:* A földtulajdon szerepe Debrecen vagyonos polgárai között a XIX. század középső harmadában, *Eperjessy Géza:* Városi kereskedők a reformkorban, *Dóka Klára:* Az ipari munkásság létszám- és ágazati struktúráviszonyainak alakulása, 1828–1870, *Csorba László:* A katolikus értelmiségi társadalmi gyökerei a polgári átalakulás korában, *Pálmány Béla:* A nógrádi mezővárosok társadalma, 1820–1870, *Erdmann Gyula:* Zemplén megye társadalma a feudalizmusból a kapitalizmusba való átmenet időszakában, *Csetri Elek* és munkatársai: Erdély társadalmi rétegződéséről, *Nagy Aron:* Erdély átalakuló társadalma 1848–1870 között, *Dénes Zoltán:* A magyar konzervatívok társadalomszemlélete az 1840-es években, *Gerő András:* Reformszerepek és liberális társadalomérzékenység Magyarországon, 1830–1867, *Kocsis Gyula:* Esettanulmány a politikai elkötelezettség társadalmi meghatározottságáról a kiegyezés után.

Póczy Klára, Sz.: Budapest, Aquincum polgárváros. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 387. Bp., 1990. 16 old.

Rácz István: Csót-Tábor az emlékek tükrében: 1915–1923. Kiadja a Községi Közös Tanács. Csót, 1990. 43 old.

Rácz Magdolna: Textilák a nyírbátori paraszti háztartásban. *Nyírbátori füzetek*, 2. Kiadja a Városi Tanács, a Báthori Múzeum és Baráti Köre. Nyírbátor, 1990. 60 old.

Rácz Sándor: Zirc és a volt cisztercita apátság ragadványnevei. *Magyar Személynévi Adattárak*, 92. Szerk.: *Hajdú Mihály.* Kiadja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névutató Munkaközössége. Bp., 1990. 84 old.

Ráduly János: Hold elejti, Nap felkapja. Kibédi találos kérdések. Kriterion. Bukarest, 1990. 269 old.

A Rákosi-diktatúra első éve. Dokumentumok Szabolcs-Szatmár-Bereg megye történetéből, 1948–1953. Szerk.: *Botár József, G. Szabó István, Vinnai Győző.* Jegyzetek: ugyanők. Bevezető tanulmány: *Vinnai Győző.* Kronológia: *G. Szabó István.* Mutatók: *Tömösközy Erzsébet.* Nyiregyháza, 1990. 327 old.

Róna-Tas András: Németh Gyula. *A múlt magyar tudósai.* Akadémia. Bp., 1991. 209 old.

Sándor Mihályné Nagy Gabriella: Székely közmondások. *Magyar csoportnyelvi dolgozatok*, 44. Szerk.: *Hajdú Mihály.* Kiadja az ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke és az MTA Nyelvtudományi Intézete. Bp., 1990. 48 old.

Sebestyén Kálmán–Cs. Szvircek Ferenc: Nógrád megye történelmi helységnévtára. Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága. Bp., 1990. 155 old.

Sinkó Rozália: Loló. Cigány mesék és mondák Békés megyéből. A szöveget gondozta, az előszót és a jegyzeteket írta *Dömötör Ákos*. Kiadja az MTA Néprajzi Kutató Csoport. Bp., 1990. 153 old.

Solymossy Sándor: A „vasorrú bába” és mitikus rokonai. Válogatott tanulmányok. Válogatta és sajtó alá rendezte *Horváth Ildikó*, előszó: *Verebélyi Kincső*. Akadémiai Kiadó. Bp., 1991. 219 old.

Szabolcs-szatmári Szemle. Nyíregyháza, 1991/1. 136 old.

A tartalomból: *Szekér György–Tamás Judit:* A nyírbátori Báthori-várkastély, *W. Vityi Zoltán:* Mátyás király anyai rokonsága, *Gábor Anna:* A zsidók betelepítése Szabolcs és Szatmár vármegyébe, *Kiss Gábor:* A nagykálói zsidó hitközség történetéből, *Riczu Zoltán:* Zsidó temetők Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, *Gyarmathy Zsigmond:* Az 1945. évi földreform végrehajtása Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, *Vizi Éva:* Földreform Kemece községben, *Kilián István:* Mikes Kelemen hite és erkölcsisége, *Bitskey István:* „Levelet írok, nem könyvet” (Mikes és a magyar emlékirás), *János István:* Élmény és fikció (Mikes leveleskönyvének margójára), *Pintér Márta Zsuzsanna:* Mikes Kelemen, mint jezsuita diák.

Szabó Balászné: Budapest, Szent István Közgazdasági Szakközépiskola. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 390. Bp., 1990. 16 old.

Szalayné Pókay Marietta: A hőveji csipkekészítés szakszókincse. *Magyar csoportnyelvi dolgozatok*, 45. Szerk.: *Hajdú Mihály*. Kiadja az ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke, valamint az MTA Nyelvtudományi Intézete. Bp., 1990. 33 old.

A 100 éves Mátyásföld. Corvin Hírnök, 1989/90. Szerk.: *Paor Zoltánné*. Kiadja a XVI. Ker. Tanács V. B. Mosolygó Antal Művelődési Ház. Bp., 1990. 76 old.

Mátyásföld településtörténete: Bökényföldre, Ó-Mátyásföldre, Új-Mátyásföldre, Petőfi-kert, Sporttelep Mátyásföldön, Gyógyszertáraink története, A mátyásföldi lakótelepek, Műemlék jellegű épületek Mátyásföldön, Adalékok a mátyásföldi római katolikus templom történetéhez, A mátyásföldi református templom története, Képek, szobrok, emléktáblák, *Mátyásföld kialakulásának alkotó személyei; A mátyásföldi repülőtér története; Középületek; Utazás.*

Szegedi-Maszák Mihály: Irodalom és művészetek a XVIII. század elejétől napjainkig. *A magyarságtudomány kézikönyve*. Akadémiai. Bp., 1991. 196 old.

Szegő Katalin: Dorog utcanevei. *Magyar Névtani Dolgozatok*, 89. Szerk.: *Hajdú Mihály*. Ki-

adja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkuató Munkaközössége. Bp., 1990. 16 old.

Szécsényi Honismereti Híradó XII. évfolyam (1989). A HNF Városi Bizottsága, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Baráti Köre Szécsényi helyi csoportja és a II. Rákóczi Ferenc Művelődési Központ Honismereti Munkabizottságának kiadványa. (Szerk.: *Galcsik Zsolt*) Szécsény, 1989. 60 old.

A tartalomból: *Balla Gézáné:* Öt éves a Ludányhalászi és Vidéke Takarékszövetkezetek Kiirendeltsége, *Óze János:* Felújították a tűztornyot, *Tarnócziné Máté Melinda:* Assisi Szent Ferenc követi újra Szécsényben, *Horváth Béláné:* Hírek a múzeumbaráti kör életéből az 1989. évről, *Balogh Ferenc:* Tájékoztató a művelődési központ 1989. évi tevékenységéről, Krónika néhány sorban. Évfordulók: *Galcsik Zsolt:* 95 éve, 1893. április 24-én született Filipován (Szent Fülöp) és 10 éve, 1978. március 7-én halt meg Detroitban (USA) P. Könyg-Király Kelemen OMF, a katolikus egyháztörténelem kimagasló egyénisége, *Dr. Tóth Károly:* 170 éve, 1819. július 2-án született Szécsényben Massa Elek esztergomi kanonok, *Galcsik Zsolt:* 130 éve, 1859. január 11-én született Szécsényben Némethy János posta-főfelügyelő, *Uő:* 110 éve, 1879. december 12-én halt meg Szécsényben dr. Vincze Gábor, *Uő:* 100 éve, 1899-ben halt meg Tokajon Schück Dávid rabbi, *Uő:* 65 éve, 1924. május 9-én halt meg Budapesten Ruzinkó Antal mezőgazdász, *Uő:* 35 éve, 1954. április 25-én halt meg Erlangenben (NSZK) dr. Hollós (Ocsko) Ferenc premontrai kanonok, a Würzburgi Egyetem neves professzora, *Uő:* 90 éve, 1899-ben alapította Glatstein Adolf a nyomdáját. *Uő:* Két ismeretlen mű Pintér Sándortól, Szelvények Szécsény történetének kéziratos forrásaiból: *Pálmány Béla:* Szécsény legrégebbi lakosági névsora, az 1551. évi bordézsma jegyzék, *Reiter László:* A szécsényi gyógyszerár hatósági vizsgálatai – forrásközlés. Tallozás régi könyvekben és folyóiratokban: A szécsényi kolostor története (közli: *Galcsik Zsolt*), Bemutatkozás: *Limbacher Gábor:* Hagyományos szakma legifjabb mestere Szécsényben – Takács Béla mézeskalácsos. Kitekintés: *Galcsik Zsolt:* S(jigillum) Consulum Civitatis Wiennensis 1464 – avagy egy történelmi ereklye története, mely 525 évvel ezelőtt készült és 80 évig feldolgozatlanul pihent.

Sziliné Decsi Márta: Gyógyszerészet Somogy megyében, 1760–1950. Kiadja a Somogy megyei Könyvtár és a Somogy Megyei Gyógyszertári Központ. Kaposvár, 1990. 102 old.

Takács Istvánné: A szerencsi csokoládégyár márkanevei (1986). *Magyar Névtani Dolgozatok*, 90. Szerk.: *Hajdú Mihály*. Kiadja az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkuató Munkaközössége. Bp., 1990. 20 old.

A Tapolcai Városi Múzeum Közleményei 1. Szerk.: *Töröcsik Zoltán*. Tapolca, 1990. 540 old.

Töröcsik Zoltán: Sági Károly 70 éves, *Bácskay Erzsébet–Bihari Dániel*: Paleolitikus leletek a Bakonyból, *Sági Károly–Töröcsik Zoltán*: A Dunántúli Vonaldíszes Kerámia „Tapolcai csoportja”, *Erdélyi Balázs–Kása Imre*: A tapolcai Templom-domb (Plébániakert) neolitikus településrétegének termolumineszcens korhatározása, *Varga István*: A tapolcai plébániakert koraneolitikus kerámialeletének természettudományos vizsgálata, *Füzes Miklós*: A földművelés kezdeti szakaszának (neolitikum és rézkor) növényletei Magyarországon, *Ilon Gábor*: Késő bronzkori kard Vaszarról, *Bóna István*: Pannónia, Dacia és ami közte van (Megjegyzések Makkay János vitacikkéhez), *Erdélyi István*: Gótok, alánok és hunok Dél-Olaszországban, *Sági Károly*: Adatok a fenékpustai erőd történetéhez, *Kubinya András*: Mezővárosok egy városmentes tájon, *Szántó Imre*: Tapolca és környéke 1550–1555 között Sforza Pallavicini levelezésének tükrében, *Törekly László*: Batsányi János kortársai megítéléséről, *Szántó Imre*: A katolikus falusi kisiskolai oktatás helyzete Magyarországon, 1711–1858, *V. Fodor Zsuzsa*: Adalékok a tapolcai iskolák történetéhez 1868–1918, *Mayer Dénes*: Adalékok a Tapolcai Önkéntes Tűzoltó Egylet történetéhez, *Kratochwill Mimi*: Marton László szobrászművész, *Árkovics Erzsébet*: Egy szobor kálváriája – Vastagh Éva bronzszobra tapolcai Városi Múzeumban, *Töröcsik Zoltán*: A tapolcai Városi Múzeum tevékenysége, 1987–1989.

Társadalomföldrajzi tanulmányok. Szerk.: *Kocsis Károly*. *Elmélet, módszer, gyakorlat*, 51. MTA FKI 1990. 189 old.

A tartalomról: *Berényi István*: Szociálökológia és szociálgeográfia, *Cséfalvay Zoltán* és munkatársai: Az irányított dzsentifikáció egy budapesti rehabilitációs program példáján, *Dusek László*: Népesedési folyamatok Pest megyében 1960–1980 között, *Kocsis Károly*: Az etnikai térszerkezet átalakulása a Kárpát-medencében az elmúlt fél

évezred során, *Kovács Zoltán*: A posztfordizmus hatása a nagyvárosok társadalmára, *Tiner Tibor*: A települések úthálózatának fejlesztési példái Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, *Berényi István*: A Gazdaság- és Társadalomföldrajzi Osztály 1988. és 1989. évi tevékenysége.

Tóth Ferenc: Javaslat a makói utcanevek megváltoztatására. *Keresztény Értelmiségi Szövetség füzetek*, 1. Kiadja a Makói Csoport. Makó, 1990. 14 old.

Tóth Kornélia: A sárbogárdi diáknyelv szótára. *Magyar Csoportnyelvi Dolgozatok*, 46. Szerk.: *Hajdú Mihály*. Kiadja az ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke, valamint az MTA Nyelvtudományi Intézete. Bp., 1990. 72 old.

Varga Dávid: Mai puszták népe. Pannonia Könyvek. Pécs, 1991. 265 old.

Volt cselédek, mai gondok Dél-Dunántúl állami gazdasági pusztáin.

A vásárhelyi leventék háborús kálváriája. Közreadja *Herczeg Mihály*. Kiadja a Csongrád Megyei Levéltár. Szeged, 1990. 297 old.

Visszaemlékezések és dokumentumok.

Verebélyi Kincső: Róheim Géza. *A múlt magyar tudósai*. Akadémiai. Bp., 1991. 201 old.

Virágné Szalontay Judit: Csorna. Helytörténeti Múzeum. *Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára*, 378. Bp., 1990. 16 old.

Zemplén vármegye katonai leírása: 1780-as évek. Szerkesztette és a kísérő tanulmányt írta Csorba Csaba. Németből fordította: *Barsi János*. Térképrajzokat készítette *Mészáros Judit*. *Borsod-Abaúj-Zemplén megyei levéltári füzetek*, 32. Miskolc, 1990. 215 old.